

BELÇİKA

ÜLKE PROFİLİ

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	2
2. GENEL EKONOMİK DURUM	7
3. DIŞ TİCARET	9
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR.....	12
5. TÜRKİYE ile TİCARET.....	15
EKLER:	17

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Belçika Krallığı
Yönetim Şekli	Anayasal Monarşi
Devlet Başkanı	Kral Philippe
Nüfus (2023)	11 835 000
Dil	Flamanca, Fransızca, Almanca
Yüzölçümü	30.528km ²
Başkent	Brüksel
Başlıca Şehirleri	Brüksel, Anvers, Gent, Liege, Charleroi
Para Birimi	Avro (€)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar

CE, EFTA, EITI, FAO, G-10, ICAO, ILO, IMF, ISO, OECD, Schengen Konvansiyonu, UN, UNCTAD, UNESCO, WHO, WTO.

Coğrafi Konum

Belçika, Kuzeybatı Avrupa'da 30.528 km² yüzölçümüne sahiptir. Kuzeyde Hollanda (450 km.), doğuda Almanya (167 km.) ve Lüksemburg (148 km.), batı ve güneyde de Fransa (620 km.) ile sınırı vardır. Kuzeyde, Kuzey Denizi'ne kıyısı bulunmaktadır. Kara sınırları uzunluğu 1.385 km., deniz kıyısının uzunluğu ise 66,5 km'dir. 30,528 km² yüzölçümünün; 30,278 km² sini karasal alan, 250 km² sini nehir ve göller gibi sulak alanlar oluşturmaktadır.

Kuzeybatıda yer alan kıyı kesimlerinde düz kıyılarda ovalar, orta kısımlarında küçük tepeler yer alan Belçika'nın güneyi dağlıktır. Ülkenin güneydoğusunda Ardennes ormanında dağlar bulunmaktadır. Ülkenin denize yakınlığı, iklimi büyük ölçüde etkilemektedir. Hava, batı rüzgârlarının da etkisiyle genellikle kapalı, nemli, çoğunlukla da yağmurludur. Kışlar ılıman, yazlar ise serin geçmektedir.

Belçika'nın önemli akarsuları, Meuse (183 km), Scheldt (200 km) ve Yser'dir (50 km). Ayrıca, Ren ve Seine Nehirlerinin kolları küçük akarsular halinde yer almaktadır. Ülkenin önemli gölleri, Bütchenbach Gölü, Eupen Gölü, Gileppe Gölü, Robertville Gölü, Warfaaz Gölü, Nisamin Gölü ve Eau d'Heure Gölleri 'dir.

Ülkenin en büyük şehirleri Brüksel, Antwerp, Gent, Liege, Charleroi'dır. Ülkenin büyük limanları ise: Anvers, Bruges, Ghent, Ostend, Charleroi, La Louviere, Liege ve Namur'dur. Anvers limanı Avrupa'nın 2. en büyük limanıdır.

Coğrafi konumu, ülke ekonomisini ve ticareti büyük ölçüde etkilemektedir. Almanya, Fransa, Hollanda ve Lüksemburg'a komşu olması; yaygın ulaştırma altyapısı ve özellikle, otoyolları, demiryolları ve iç suyuolları ağıının çok gelişmiş bulunması; gelişmiş limanları ve hava ulaşımı imkânları ülkenin önemli ticaret merkezlerinden biri olmasını sağlamaktadır.

Ülkenin konumu Avrupa pazarına giriş açısından uygun koşullara sahiptir. Brüksel merkez olarak alındığında 250 km'lik yarıçap içinde ulaşılabilen 5 ülke bulunmaktadır. Lojistik açıdan 153 595 km karayolu ve 1 763 km otoyolu tamamen komşu ülkelerle birleşmiş vaziyettedir.

Siyasi ve İdari Yapı

Anayasal monarşi ile yönetilen ülkede Kral, Devlet Başkanı'dır. Anayasal monarşi ile idare edilen ülkede kral sembolik bir rol oynamaktadır. Kralın temel siyasi görevi, seçimler sonucunda ya da hükümetin istifa etmesi durumunda, yeni bir hükümet kurulması amacıyla görevlendirme yetkisine sahip olmasıdır. Kral, ülkede birleştirici bir rol oynayarak, ortak Belçika kimliğinin geliştirilmesi için çaba göstermektedir.

Parlamento, Senato ve Temsilciler Meclisi'nden oluşmaktadır. Temsilciler Meclisi'nin 150 üyesi, Senato'nun 71 üyesi bulunmaktadır. Temsilciler Meclisi üyeleri genel seçim ile 4 yıl görev yapmak üzere seçilmektedir. Üye sayısı, başbakanla beraber, 15 bakandan oluşan Federal Hükümet'in görevleri: ülke savunması, uluslararası ilişkiler, adalet, iç güvenlik, sosyal güvenlik ve kamu borçları idaresidir.

Senatonun 40 üyesi genel seçim ile doğrudan, 31'i de dolaylı olarak 4 yıl görev yapmak üzere seçilmektedir. Temsilciler Meclisi, hükümetin güvenoyu alması gereken ana yasama organı niteliğindeyken, Senato'nun yasaları veto hakkı bulunmamakta, ancak kabulünü erteleme yetkisi bulunmaktadır. Ancak, herhangi bir anayasal ya da idari reform veya uluslararası anlaşma, Senato'nun onayı ile yürürlüğe girebilmektedir. Nispi temsil sisteminin geçerli olduğu genel oylama ile seçilen Temsilciler Meclisi üyelerinden farklı olarak, senatörler, ülkedeki dil topluluklarına göre yapılan özel bir düzenleme çerçevesinde bir kısmı doğrudan seçilerek, bir kısmı da çeşitli şekillerde atanarak parlamentoda görev almaktadırlar.

Belçika'nın idari yapısında, yukarıda belirtilen Federal Hükümetin dışında dört farklı düzeyde idare daha bulunmaktadır. Bunlar; Topluluklar (Communes), Bölgeler (Régions), Eyaletler (Provinces) ve Belediyelerdir (Municipalités).

Ülkede geniş yetkilere sahip 3 adet yönetim bölgesi bulunmaktadır: Flaman Bölgesi, Valon Bölgesi, Brüksel Başkent Bölgesi. Buna ek olarak ülke, anayasaya kapsamında, konuşulan dillere göre bölgelere ayrılmıştır. Ülkenin kuzeyindeki Flaman bölgesinde 'Felemenkçe Konuşanlar Topluluğu (Flamanlar/ Felemenkler), güneydeki Valon Bölgesinde Fransızca Konuşanlar Topluluğu (Valonlar), ülkenin doğusunda Valon Bölgesinde Almanca Konuşanlar Topluluğu, ülkenin merkezindeki Başkent Brüksel Bölgesinde çift dilin (Fransızca ve Felemenkçe) kullanıldığı dil bölgeleri yer almaktadır. Söz konusu dil esasına göre ayrılan topluluklardan her birinin kendi yasama organı ve kendi hükümeti vardır. Topluluk hükümetleri ve yasama organları kültür, eğitim, dil, sağlık hizmetleri vb. konularda karar verir.

Flaman Topluluğu, Flaman Bölgesinde ve Brüksel Başkent bölgesindeki Flaman sakinlerinden oluşur. Brüksel Flamanları iki dilli Brüksel-Başkent Bölgesi'nde yaşar ve Felemenkçe (Flamanca) konuşur. Fransız Topluluğu, Valon Bölgesinin tüm sakinlerini ve Brüksel'in Fransızca konuşan sakinlerini kapsar. Almanca konuşan topluluk, Belçika'nın doğusundaki Almanca konuşan dokuz belediyenin tüm sakinlerinden oluşur.

Flaman Topluluğu ve Flaman Bölgesi parlamentoları ve hükümetleri birleştirilmiş olup, yetkiler tek parlamento ve hükümette toplanmıştır. Buna karşılık, Fransızca ve Almanca konuşan Toplulukların Parlamentoları ile Valon Bölgesi Parlamentosu ayrıdır.

Brüksel Bölgesi Parlamentosu'ndan bazı üyeler, ait oldukları dil grubuna göre, Flaman Parlamentosu'nda veya Fransızca konuşan topluluk parlamentosunda da eş zamanlı olarak görev almaktadırlar. Bu üyeler, Flaman ve Valon Bölgelerini ilgilendiren kararlarda oy sahibi değildirler.

Eyaletler ve Belediyeler: Belçika, Flaman Bölgesi'nde 5 ve Valon Bölgesi'nde 5 olmak üzere toplam 10 eyalete ayrılmıştır. Flaman Bölgesi Eyaletleri, Batı Flaman Eyaleti, Doğu Flaman Eyaleti, Anvers, Limburg, Flaman Brabant; Valon Bölgesi Eyaletleri ise: Namur, Liege, Hainaut, Lüksemburg ve Valon Brabant'tır.

Eyaletlerde bulunan ve doğrudan seçilen üyelerden oluşan parlamentolar, eyalet idaresinden sorumlu olan Daimî Temsilciyi seçmektedirler. Ancak, Kral tarafından atanan vali, söz konusu temsilcinin bir üstü niteliğindedir.

Eyalet idareleri, kanunların uygulanması ve düzenin sağlanması, bölgesel kalkınma, yolların bakımı, bulaşıcı hastalıklarla mücadele gibi konular ile belediyeleri denetlemekten sorumludur.

Belediyeler, eyaletlere bağlı en küçük idareler olup, ülkede 589 belediye bulunmaktadır. Belediyelerin de kendi meclisleri bulunmakta ve belediye başkanının başkanlığında çalışan belediye encümeni tarafından yönetilmektedir. Belediyeler polis gücüne sahip olup, görevleri arasında, kanunların uygulanması, düzenin sağlanması, seçimlerin organize edilmesi, nüfus işlemlerinin takibi, ilk ve orta öğrenimin gerçekleştirilmesi, sosyal yardımlar yapılması, inşaat ruhsatı verilmesi, yol tamirata ve itfaiye hizmetleri gibi sorumlulukları bulunmaktadır.

Federal makamlar ile topluluk ve bölge idareleri, eyalet ve belediyelere göre daha yetkili idareler olup, bu idareler, eyalet ve belediyelere yasaların izin verdiği çerçevede görev verebilmektedir.

Nüfus ve İstihdam

IMF verilerine göre 2024 yılında ülkenin nüfusu 11 835 000 dir. Belçika İstatistik Kurumu (statbel) verilerine göre 1 Ocak 2024 tarihi itibari ile nüfusu 11.763.650 kişidir.

Batı Avrupa ülkelerinin çoğunda olduğu gibi, Belçika'da da son 30 yıldır düşen doğum oranları ve artan yaşam süresi nedeniyle nüfus giderek yaşlanmaktadır. Ülkenin nüfus artış hızındaki yavaşlama, ülkeye gelen göçmenler vasıtasıyla dengelenmektedir.

Ulusal düzeyde nüfus artışı temel olarak iki demografik faktör ile sağlanmaktadır: Net nüfus artışı (doğum- ölüm dengesi) ve göç dengesi (gelen ve giden göçmen).

Belçika kaynaklarına göre nüfus bir önceki yıla göre %0,57 artmıştır. Doğal yollardan sağlanan nüfus artışı (doğum / ölüm sayıları arasındaki denge) bu yıl da daha önceki yıllardaki gibi negatif olmuştur. 2022 yılında 110 198 doğuma mukabil 111 255 ölüm gerçekleşmiş ve doğal yollardan nüfus 1 057 kişi azalmıştır. 2020 yılındaki Covid salgını döneminde doğal nüfus dengesi ise - 13.111) olmuştur(113 bin doğum, 127 bin ölü).Nüfus artış hızı 2019 yılında %0,59 iken 2020 yılında %0,25'e gerilemiştir.

Diğer taraftan 194 897 kişi Belçika'ya göç etmiş ve 128 538 kişi ise ülkeden göç etmiştir. Göç dengesi 66 349 kişi ile alınan göç lehine olmuştur. Sonuçta doğal ve göç yoluyla ülkenin nüfusundaki değişimle, net artış 2024 yılı başı itibari ile 66 663 kişi olmuştur. Söz konusu artışın özellikle Ukrayna'daki savaş nedeniyle gelen göçmenlerden kaynaklandığı ifade edilmektedir.

Nüfusun %57,8 i Flaman bölgesinde, %31,2'si Valon Bölgesinde %10,6'sı Brüksel Bölgesinde, %0,7 si Alman Bölgesinde yaşamaktadır. Ülkede nüfus yoğunluğu kilometrekarede 381 kişidir. Nüfusun %50,7'si kadın, %49,3'u erkektir. Kadın başına düşen çocuk sayısı 1,5'dir. Ülkedeki ortalama yaşam süresi 81,7 yıldır.

Belçika nüfusunu %88'ini Belçikalılar, %12'sini yabancılar oluşturmaktadır. Bu pay içerisinde AB vatandaşların payı %8, AB dışı ülkelere mensup kişilerin payı %4 dür.

Ülkede 15- 66 yaş arasında nüfus için çalışma oranı %71,9, İşsizlik oranı ise 5,8 dir.

Birleşmiş Milletlerin 2022 yılı insani gelişmişlik endeksine göre dünyada 193 ülke arasında Belçika 12. sıradadır.

Detaylı bilgi için:

Belçika İstatistik Kurumu <http://statbel.fgov.be/fr>,

<https://www.nbb.be/en/publications-and-research/employment-statistics-trends/summary-tables/unemployment>

[Structure of the Population | Statbel \(fgov.be\)](https://statbel.fgov.be/fr/themes/population/structure-de-la-population)

<https://statbel.fgov.be/fr/themes/population/structure-de-la-population>

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Tarım alanları ülkenin yüz ölçümünün %45'ini ormanlar %20 sini, konut alanları ise %9 paya sahiptir.

Belçika'nın özellikle iç bölgelerinde verimli topraklar bulunmaktadır. Ülke tarım ve hayvancılığa elverişli ılıman iklime sahiptir. Belçika'daki çiftlikler büyük ölçeklidir. Ülke süt ürünleri, kümes hayvanları, meyveler, sebzeler, arpa, patates, tütün ve tahıllar gibi tarımsal ürünlerin üreticisidir.

Belçika'da, gelişmiş üretim yöntemleri kullanılmaktadır. Bu amaçla konuyla ilgili bilimsel araştırmalar yürütülmekte ve modern tarım alet ve makineleri kullanılmaktadır. Belçika'da

yetiştirilen ürünlerin bir bölümü iç tüketimde yönlendirilirken bir bölümü de başta Avrupa ülkeleri olmak üzere ihraç edilmektedir. Tarım sektöründe ülke nüfusunun yaklaşık %2'sini istihdam etmektedir.

Belçika, büyük köknar ağacı ormanlarına ev sahipliği yapmaktadır. Ormanlar çoğunlukla Ardennes 'in engebeli bölgesinde yer almaktadır. Belçika'nın ünlü ormanlarından biri, ülkenin başkenti Brüksel'in yakınında bulunan Mavi Orman'dır. Ormanların büyük bölümü koruma altındadır. Ormanlar turistik bir cazibe merkezidir ve turizm sektörüne katkıda bulunmaktadır.

Ormanlar, barındırdığı hayvan varlığı ve bitki florası nedeni ile Belçikalılar için besin ve doğal ilaç kaynağıdır. Ayrıca ağaçlar, kereste üretiminde kullanılmaktadır.

Belçika'da zengin kireçtaşı (kalker) yatakları bulunmaktadır. Söz konusu yataklar ülkenin kuzey kesiminde bulunur. Kalker, karbonat, dolomit siderit gibi birçok farklı biçimde bulunur. Bunlar sanayi ve inşaat sektöründe kullanılmaktadır. Ürünler; gazlı içecek sanayi, inşaat sektörü, demir madenciliği, çimento üretimi ve cam yapımında kullanılmaktadır.

Silika, Belçika'da bol miktarda bulunan bir kum çeşididir. Silika, yapıştırıcılar, inşaat sektörü, dişçilik ürünleri ve yalıtım malzemeleri gibi çeşitli sektörlerde kullanılmaktadır.

Belçika'nın doğal kaynakları arasında çinko ve kurşun bulunmaktadır. Çinko madenciliği 14. yüzyılın başlarında başlamıştır. Ülke, dünyanın en büyük çinko madenciliği şirketi Nyrstar'a ev sahipliği yapmaktadır. Belçika ayrıca demir cevheri yatağına sahiptir.

2011-2021 döneminde kişi başına düşen yenilenebilir ülke içi temiz su kaynakları azalmakta olan ülkeler arasında Belçika, % 5 azalma ile 59. sırada olup 2021 yılında sahip olduğu kişi başına düşen temiz su miktarı 1 036m³'tür. (Dünya Bankası-2025)

2023 yılında 25 bin varil/günlük ham petrol üretimi ile 117 ülke arasında 71. sıradadır (EIA – 2025).

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar \$)	584,07	632,4	662,18	689,36	712,13	731,86	752,55	775,43
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar-%)	3	1,4	1,1	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- \$)	50 275	53 854	56 129	58 248	60 002	61 453	62 981	64 690
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort., %)	10,3	2,3	4,3	2,1	2	2	2	1,9
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ye Oranı (%)	-1	-1	-0,3		0,3	0,5	0,7	0,8
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	5,6	5,5	5,7	5,7	5,6	5,5	5,7	5,7
Nüfus (milyon)	11,62	11,74	11,8	11,84	11,87	11,91	11,95	11,99
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ye Oranı (%)	104,3	105,2	105	107,1	109,8	112,7	115,8	119

Kaynak: IMF (2024 Ekim) (*) Tahmini Veriler

Belçika'nın Avrupa'nın merkezinde yer alması, gelişmiş ulaşım ağı sesinde, hizmet, imalat ve yüksek teknoloji, ulaştırma gibi çeşitli alanlar ekonominin gelişmesinde önemli katkı sağlamıştır.

2024 yılında cari fiyatlara göre, 662 milyar dolar olacağı tahmin edilen GSYİH'nin 2025 yılında 689 milyar dolar olması beklenmektedir (IMF-2024).

Belçika, cari fiyatlara göre, 2024 yılı itibariyle 196 ülke arasında dünyanın 23. büyük ekonomisidir (IMF-2024).

2024 yılında sabit fiyatlara göre %1,2 oranında artması beklenen GSYİH'nin, 2025 yılında 1,1 oranında artacağı tahmin edilmektedir (IMF-2024).

Cari fiyatlara göre Belçika, 2024 yılında 56 129 dolarlık kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 16. sırada yer almaktadır (IMF-2024).

2024 yılında %4,3 olan tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranının 2025 yılında %2,1 olacağı tahmin edilmektedir (IMF-2024).

Ülkedeki işsiz sayısının toplam işgücüne oranının 2024 yılında %6 olacağı ve işsizliğin yüksek olduğu ülkeler arasında 47. sırayı alacağı tahmin edilmektedir (IMF-2024).

2023 yılı verilerine göre ülkenin GSYİH'si içinde tarım sektörünün payı % 1 sanayinin % 19 ve hizmetler sektörünün % 71 dir (Dünya Bankası-2024).

2024 yılı ekonomik serbestlik endeksine göre Belçika, dünyada 176 ülke arasında 46. sıradadır (The Heritage Foundation-2024).

Küresel rekabetçilik açısından 2019 yılı verilerine göre dünyadaki 141 ülke arasında Belçika 22. sıradadır.

2022 yılı insani gelişmişlik endeksine göre dünyada 193 ülke arasında Belçika 12. sıradadır (UN-2024).

Detaylı bilgi için:

Resident population by nationality in Belgium, broken down by Region | nbb.be:

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/nama_10_a10/default/table?lang=en

<https://world-nuclear.org/information-library/country-profiles/countries-a-f/belgium.aspx>

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

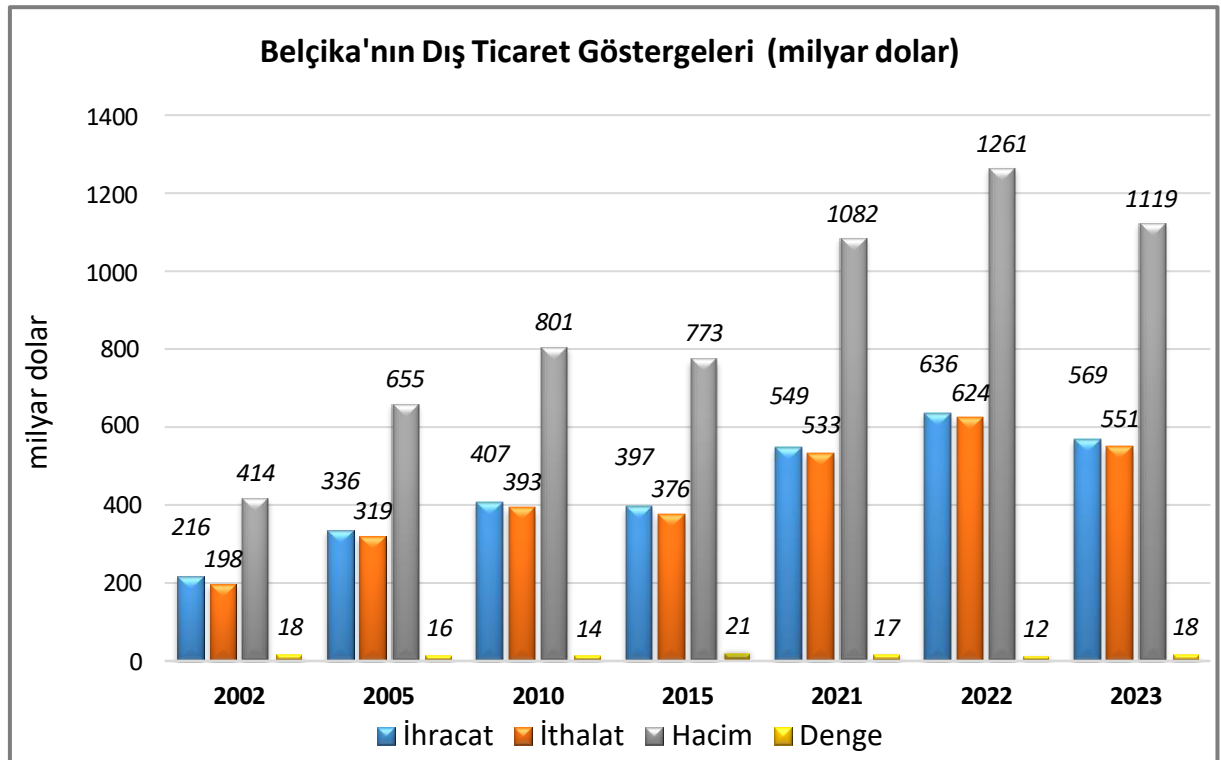
Belçika, 2023 yılında bir önceki yıla göre %11 oranında azalarak 569 milyar dolar olarak gerçekleşen ihracatla dünya ihracatında %2,4 pay ile 11. sıradadır. Ülkenin ihracat yaptığı başlıca ülkeler Almanya, Fransa, Hollanda, ABD ve İngiltere'dir.

Ülkenin ihracatında en önemli ürün grupları eczacılık ürünleri, petrol ve türevleri, motorlu kara taşıtları elektrikli ve elektriksiz makineler, demir çelik ve mücevherat gelmektedir. Yüksek teknoloji ürünleri ihracatı 2022 yılında 65,8 milyar dolardır ve dünyada 15. sıradadır.

2023 yılında 624 milyar dolarlık ithalatla dünya ithalatından %2,5 pay ile 12. sıradaki yer almıştır. Ülkenin ithalat yaptığı başlıca ülkeler Hollanda, Almanya, Fransa, ABD ve Çin'dir.

Ülkenin ithalatında önde gelen ürün grupları motorlu kara taşıtları, mineral yakıtlar, eczacılık ürünleri, mekanik ürünler makineler, mekanik cihazlar ve aletler, organik kimyasallar, elektrikli makina ve cihazlar, plastikler ve mamulleri, kuyum, optik, fotoğraf, tıbbi alet ve cihazlar, demir ve çeliktir.

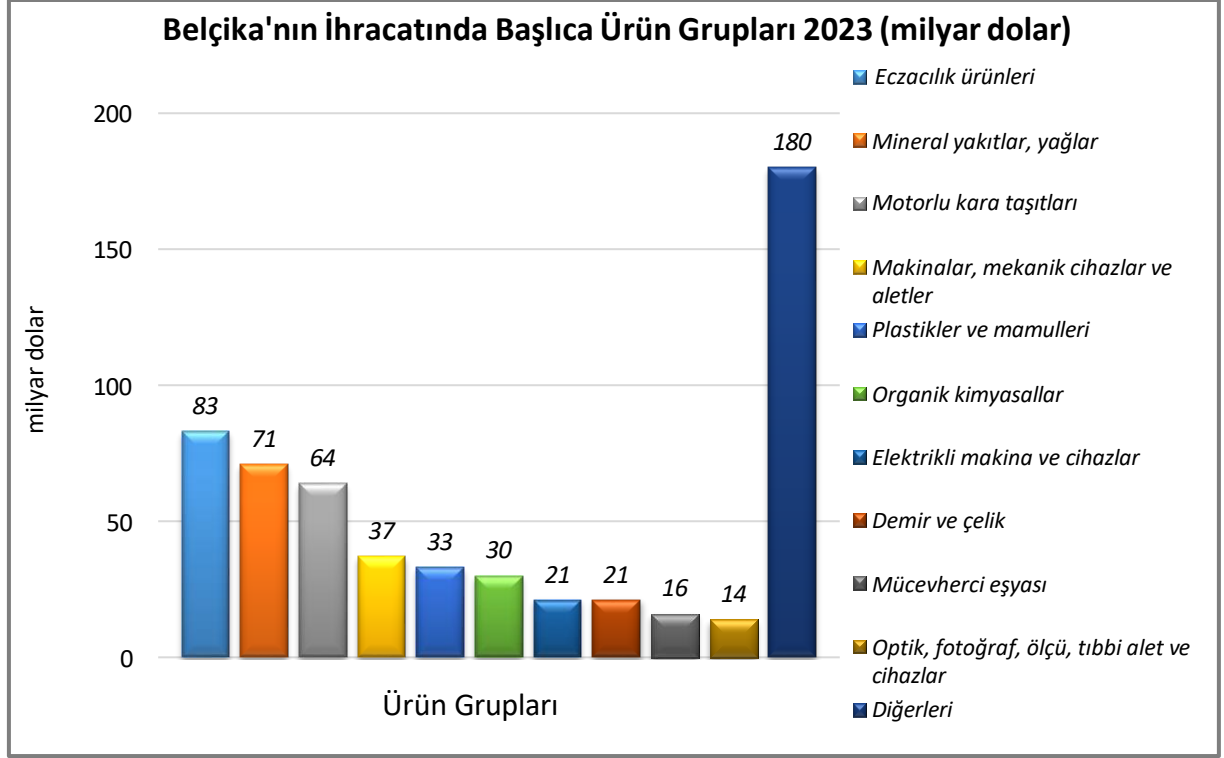
Belçika'nın Dış Ticareti

Kaynak: Trade Map/Belçika-direct data

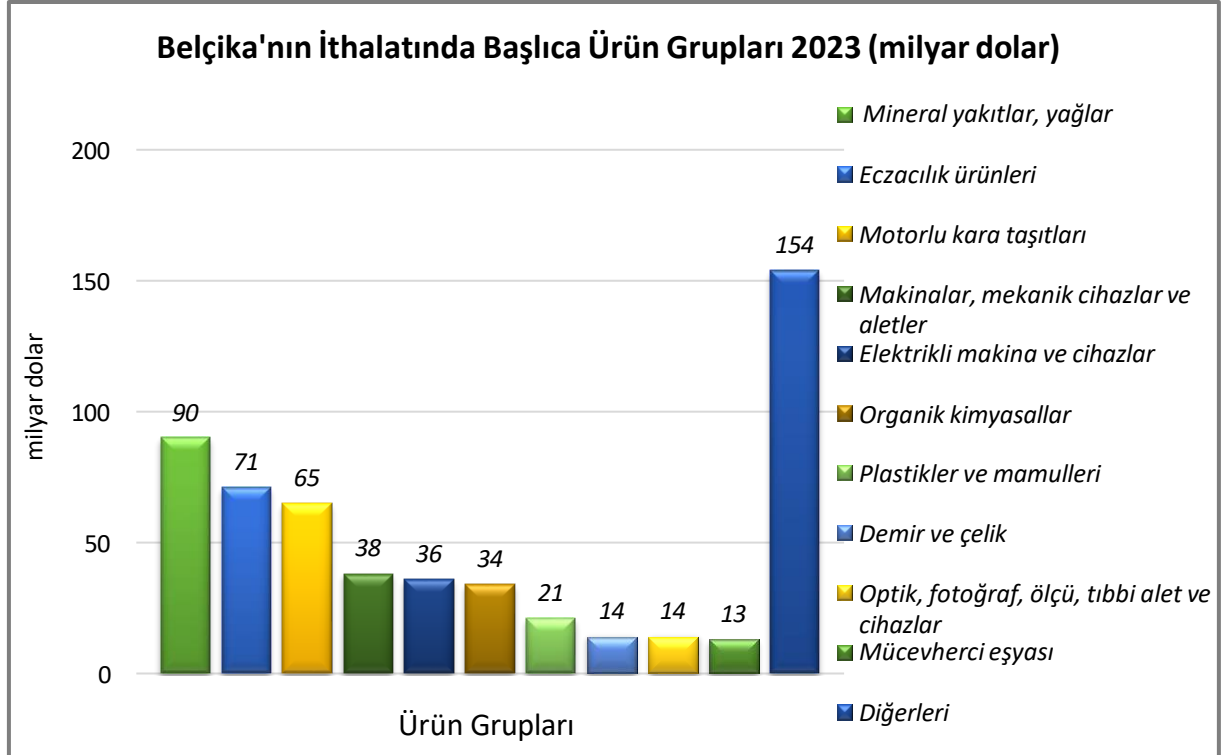
Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trade Map/Belçika-direct data

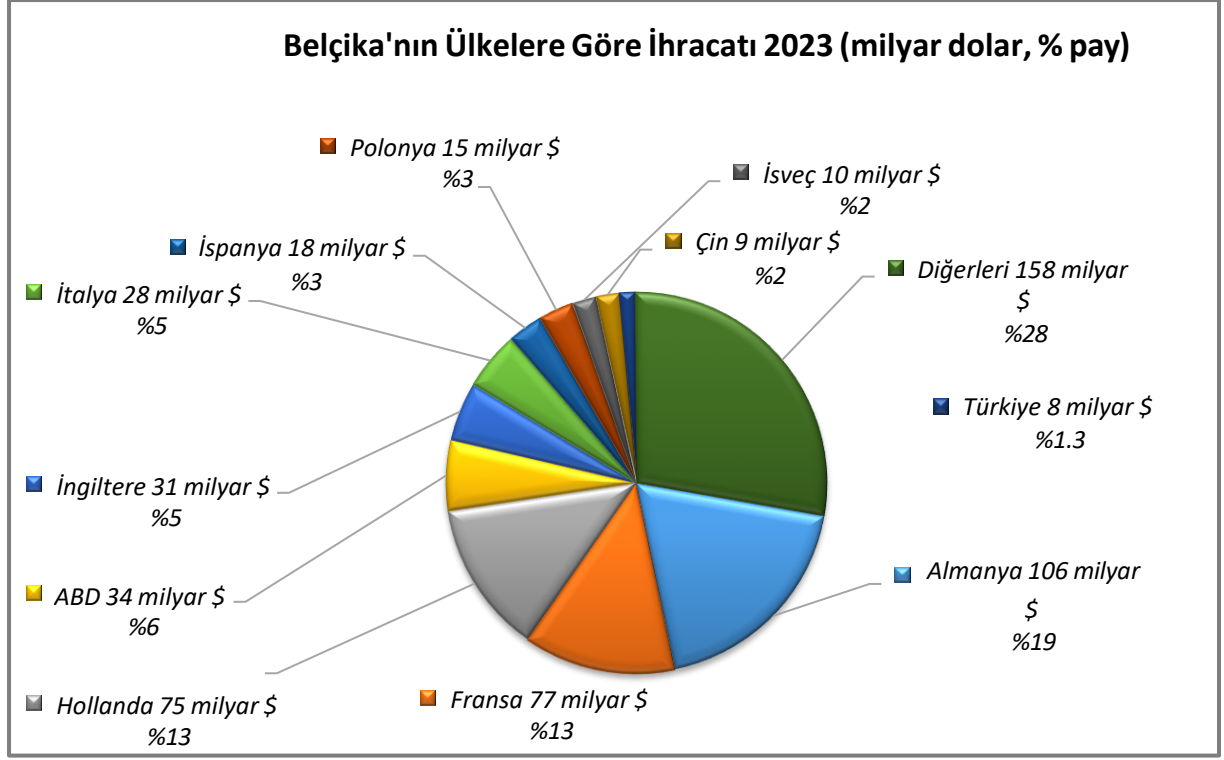
İthalat

Kaynak: Trade Map/Belçika-direct data

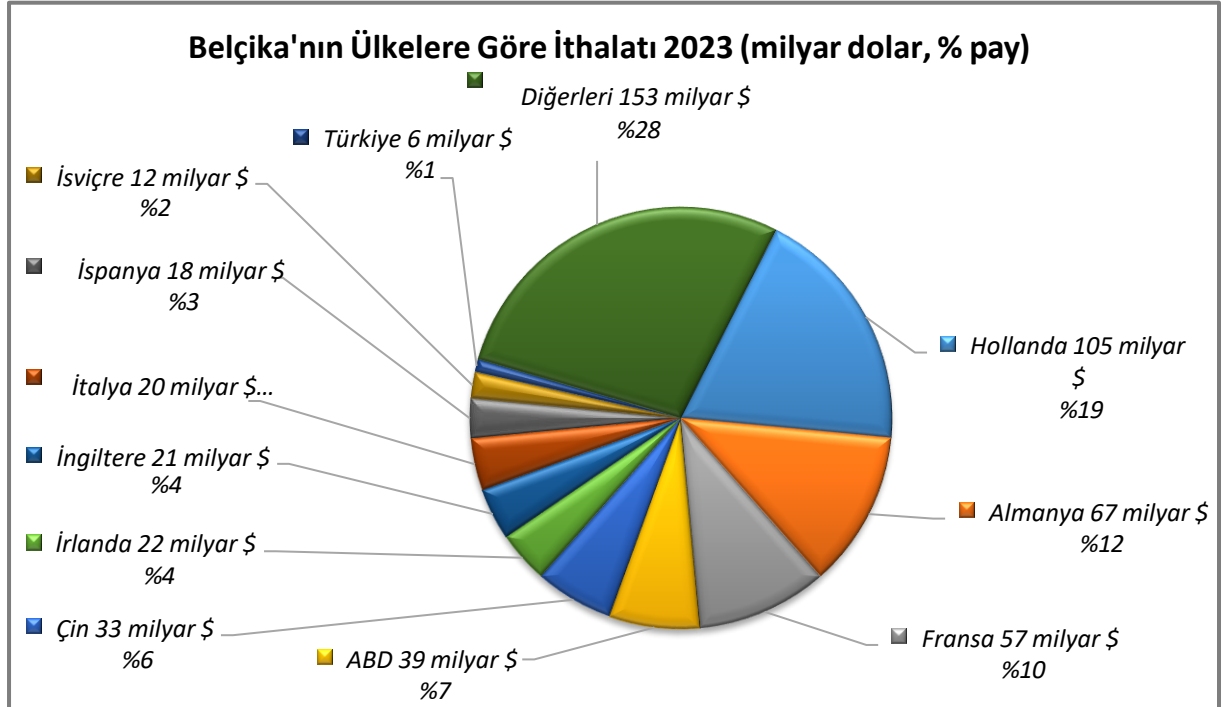
Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trade Map/Belçika-direct data

İthalat

Kaynak: Trade Map/Belçika-direct data

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Avrupa pazarlarının kesişme noktasındaki stratejik coğrafi konumu, nakliye kalitesi, (Avrupa'nın en büyük ikinci limanı olan Anvers ile birlikte) lojistik ve telekomünikasyon altyapısı, çok dilli ve kalifiye iş gücü, yüksek satın alma gücü ve uluslararası ticarete yatkın kültüre sahip olması, ekonomik ortamın istikrarı, emeğin kalitesi ve altyapıları projeleri Belçika'yı yatırım için cazip hale getirmektedir.

Belçika, 2023 yılında 23 milyar dolar ile doğrudan yabancı yatırım çeken ülkeler arasında 18. sıradadır [ABD 311 milyar dolar ile 1., Türkiye 10 milyar dolar ile 31. (UNCTAD-2025)].

2021-2023 döneminde toplam doğrudan yabancı yatırım miktarı 44 milyar dolar olan Belçika, 2023 yılında 578 milyar dolarlık toplam yabancı sermaye stoku ile dünyada 20. sıradadır. [ABD 13 trilyon dolar ile 1., Türkiye 157 milyar dolar ile 43. (UNCTAD-2025)]

Belçika'da yatırım yapan başlıca ülkeler Fransa, Hollanda, Lüksemburg, İsviçre, Japonya, ABD ve Almanya'dır.

Yatırımlar ağırlıklı olarak imalat, finans ve sigorta faaliyetleri, toptan ve perakende ticaret, elektrik, gaz, özel gayrimenkul, bilgi ve iletişim, nakliye ve depolamaya yöneliktir.

Kurumlar vergisinin düşürülmesi yatırım cazibesini artırmıştır. 2021'de kurumlar vergisi %29,58'den %25'e; Kibiler için ise bu oran %20,4'den %20'ye indirilmiştir.

Dünya Bankası tarafından yayınlanan 2020 İş Yapma Kolaylığı sıralamasında Belçika, bir önceki yıla göre bir sıra gerileyerek 190 ülke arasında 46. sırada yer almaktadır.

Belçika'nın yatırımcılar açısından olumsuz yanları olarak ücretlerinin yüksekliği, işten çıkarma prosedürlerinin karmaşıklığı, bölgeler arası gerginlik, tüketicilerin farklı dillerde konuşması nedeniyle farklılaştırılması gereken etiketleme ve pazarlama stratejisine odaklanma ihtiyacı ve tüm bunlara ilave olarak ülke dinamiklerini AB politikasına bağımlılığı ve yüksek kamu borcu sıralanabilir.

Detaylı bilgi için:

UNCTAD Yatırım Raporu, Nisan 2022.

[World Investment Report 2022: International tax reforms and sustainable investment \(unctad.org\)](https://unctad.org/publications/world-investment-report-2022)

Yabancı Yatırım Mevzuatı

Belçika'da yabancı yatırımcılarla yerel yatırımcılar arasında ayırım gözetilmez ve eşit koşullar uygulanmaktadır. Yatırım teşvikleri ve sübvansiyonlar genellikle Brüksel, Flaman ve Valon bölgesi tarafından ayrı ayrı yönetilmektedir. Bölgesel hükümetlerin yatırım politikalarında inovasyon teşviki, ar-ge, enerji tasarrufu, çevre koruma, ihracat ve istihdamın teşvikine önem verilmektedir.

Belçika'da yatırım yapan şirketler, çeşitli vergi indirimleri ve muafiyetlerinden yararlanabilmektedir. Bu kapsamda, patent telif hakkıyla korunan yazılımlar, tarımsal üretimdeki yenilikçi yaklaşımlar, ar-ge faaliyetleri, fikri mülkiyet hakları ve bu kapsamda elde edilecek kârlar üzerinden yüksek oranda vergi muafiyeti söz konusudur.

Belçika'da doğrudan yabancı yatırımlar bir ön izne tabi değildir, ancak bankacılık, gıda üretimi veya satışı, sigortacılık ve perakende ticaret dahil olmak üzere bazı faaliyet sektörlerinde hükümetten izin almak zorunluluğu bulunmaktadır.

UNCTAD verilerine göre ülkenin yürürlükte olan 63 adet İkili Yatırım Anlaşması bulunmaktadır.

Belçika'nın doğrudan yabancı sermaye durumu aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	- 2 776	- 4 621	1 392	- 2 701	6 883	2 636	1 562
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	-0,43	-,70	0,20	-,40	1,00	0,40	0,20
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	943 380	938 800	940 100	937 400	944 300	947 000	948 500
Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon \$)	13 353	- 17 740	- 22 840	- 5 783	- 5 812	- 7 653	- 2 691
Ülke dışına yapılan doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	1 051 400	1 069 000	1 092 000	1 098 000	1 104 000	1 111 000	1 114 000

Kaynak: EIU (*Tahmini veriler) 2025

Detaylı bilgi için:

- www.business.belgium.be.
- www.investinwallonia.be.
- <https://hub.brussels/en/brussels-invest-export/>
- www.investinlanders.com
- International Investment Agreements Navigator | UNCTAD Investment Policy Hub
<https://investmentpolicy.unctad.org/international-investment-agreements/by-economy>
- https://www.belgium.be/fr/economie/informations_economiques/statistiques

Yatırım İlişkileri

T.C. Merkez Bankası verilerine göre, Türkiye'nin 2023 yılı itibarıyla yurtdışına gerçekleştirdiği 58 milyar dolar değerindeki toplam yurtdışı doğrudan yatırım stokunda, Belçika 657 milyon dolar ve % 1 pay ile 16. sıradadır. 2023 yılı itibarıyla yurtdışından Türkiye'ye gelen 182 milyar dolar değerindeki toplam doğrudan yatırım stokunda, Belçika 5 milyar dolar ve % 3 pay ile 13. sıradadır.

Detaylı bilgi için : <https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/cb23c98d-d9a5-465f-8c9c-9f84b533aaf8/uyup.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=ROOTWORKSPACE-cb23c98d-d9a5-465f-8c9c-9f84b533aaf8-ofFV6qr>

Serbest Bölgeler

Belçika’da Serbest Ticaret Bölgesi bulunmamaktadır.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

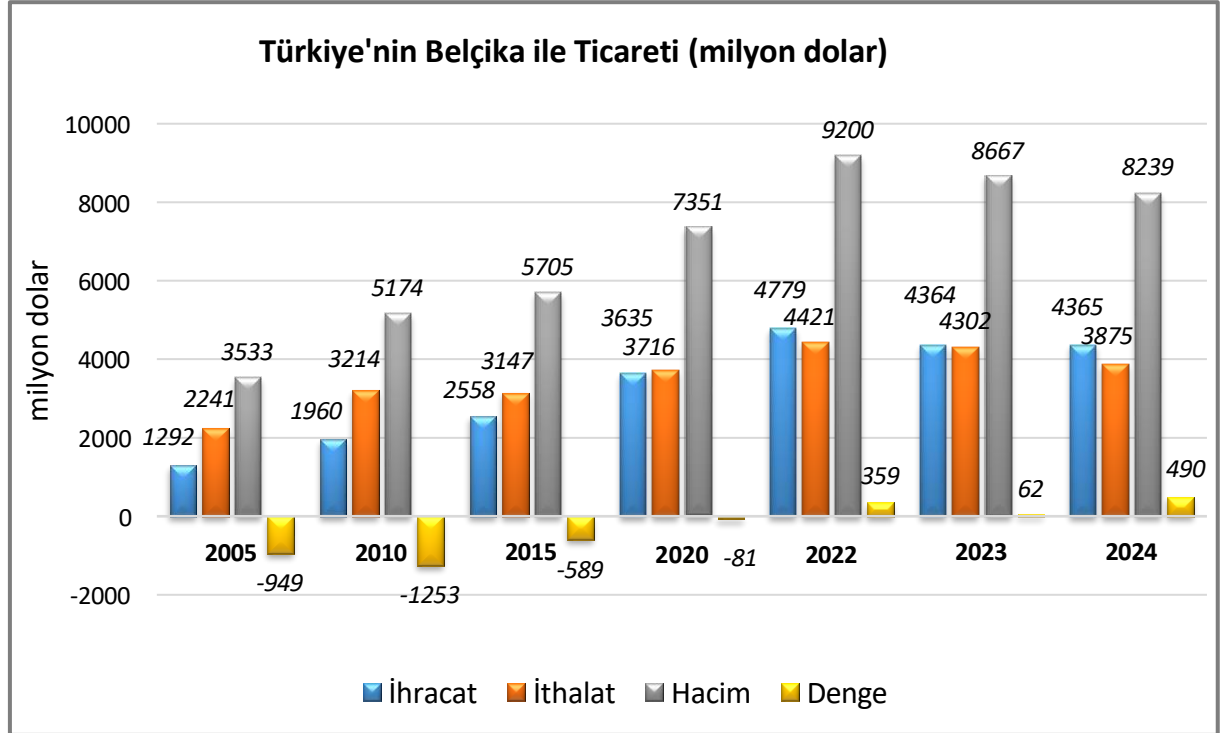
Genel Durum

2024 yılında ülkeye ihracatımız 4,36 milyar dolardır ve bir önceki yıla göre yaklaşık aynı değerde gerçekleşmiştir. 2024 yılında ülkenin toplam ihracatımızdaki payı %1,7 olup 15. sıradaki pazarımızdır.

2024 yılında ülkeden ithalatımız 4 milyar dolardır ve ithalatımız bir önceki yıla göre %10 oranında azalmıştır. 2024 yılında ülkenin toplam ithalatımızdaki payı %1,1 olup 20. sıradaki tedarikçimizdir. 2024 yılında Belçika ile ticarete Türkiye 490 milyon dolar dış ticaret fazlası vermiştir.

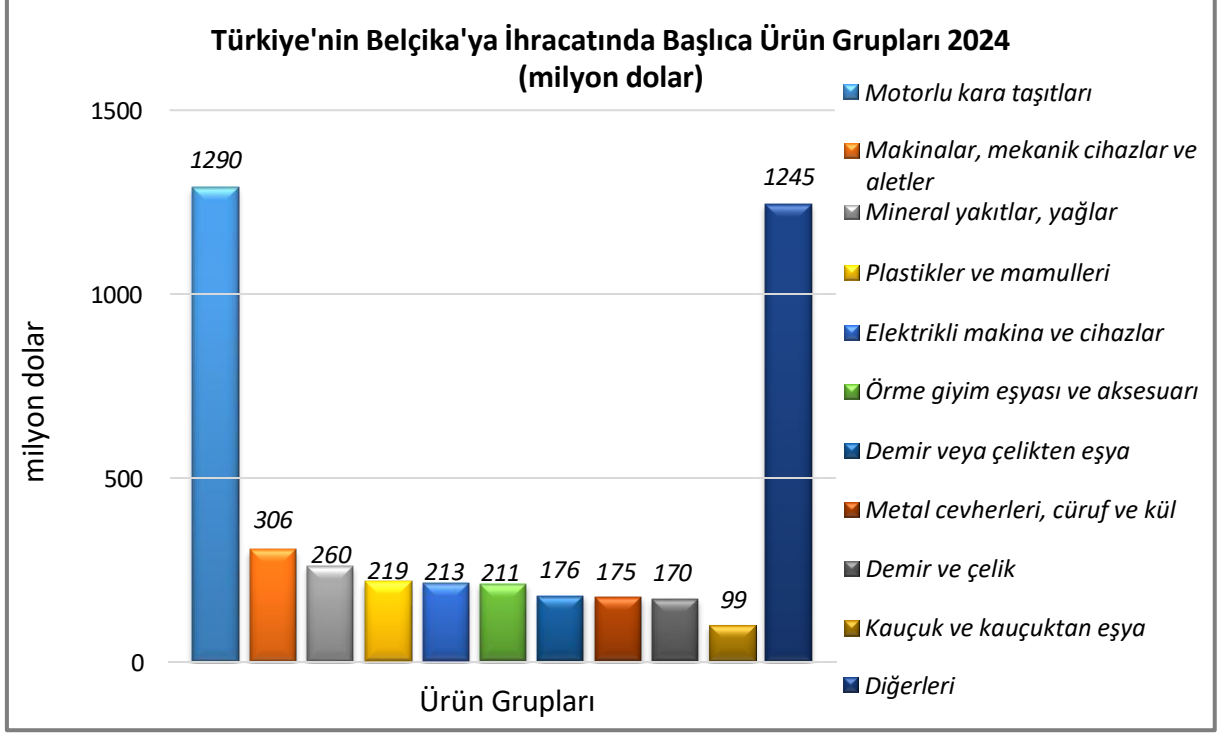
Belçika'nın ihracatında Türkiye %1,3 pay ile 12.sırada, ithalatında Türkiye %1 pay ile 17. sıradadır.

Türkiye-Belçika Dış Ticareti

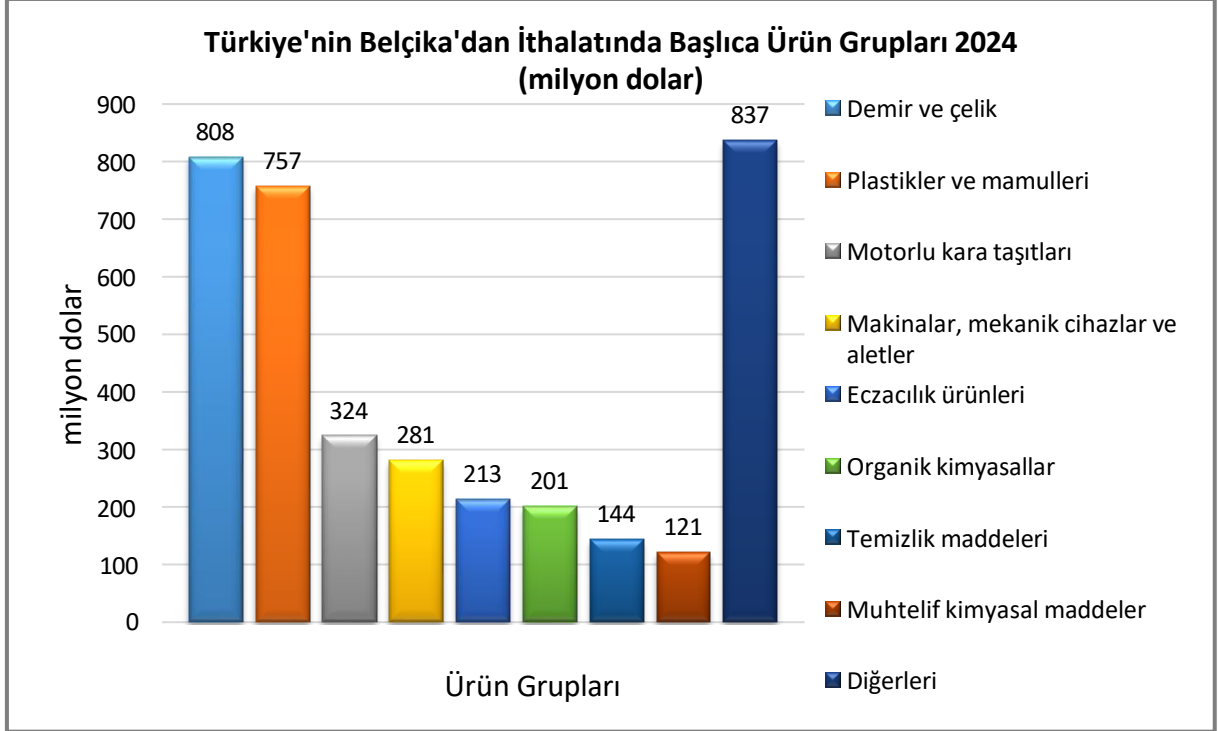
Kaynak: : Trade Map/ Türkiye -direct data

Türkiye'nin Belçika'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak : Trade Map/ Türkiye -direct data

Türkiye'nin Belçika'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak : Trade Map/ Türkiye -direct data

EKLER:***EK-1: Belçika'nın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)***

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			549 499 377	636 424 483	568 505 277	100	-10,7
1.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	31 587 004	49 219 478	45 179 358	7,9	-8,2
2.	8703	Otomobiller	31 838 112	33 891 693	43 083 479	7,6	27,1
3.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	62 058 548	64 434 011	42 318 180	7,4	-34,3
4.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	33 117 130	36 166 777	36 024 145	6,3	-0,4
5.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	11 837 661	50 689 604	16 724 541	2,9	-67
6.	7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	12 465 195	13 202 011	9 680 541	1,7	-26,7
7.	2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	5 100 627	5 775 632	8 732 452	1,5	51,2
8.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	8 270 077	7 548 854	7 183 877	1,3	-4,8
9.	9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	5 935 902	5 403 827	5 813 963	1	7,6
10.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	7 225 781	7 345 605	5 615 534	1	-23,6
11.	8701	Traktörler	3 351 845	3 703 428	4 828 751	0,8	30,4
12.	2004	Diğer sebzeler (sirke/asetik asitten başka usulde hazırlanmış veya konserve edilmiş) (dondurulmuş)	2 453 907	3 289 814	4 629 540	0,8	40,7
13.	2707	Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler	3 681 988	5 313 213	4 525 724	0,8	-14,8
14.	9021	Ortopedik cihazlar; cebireler, kırıklar için cihazlar vb.; protez organlar, işitme cihazları, vücut içi ve dışı cihazları	4 187 695	4 377 125	4 346 695	0,8	-0,7
15.	3826	Biodizel ve bunların karışımları (petrol yağları veya bitümenli mineral yağ oranı <%70 veya hiç içermeyen)	4 310 658	6 293 765	4 228 155	0,7	-32,8

Kaynak: Trade Map/Belçika-direct data

EK-2: Belçika'nın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			532 547 499	624 289 390	550 854 780	100	-11,8
1.	8703	Otomobiller	31 942 853	34 631 109	43 256 920	7,9	24,9
2.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	42 235 497	48 346 091	37 777 079	6,9	-21,9
3.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	23 459 793	34 706 265	31 309 172	5,7	-9,8
4.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	25 288 499	29 511 381	27 480 252	5	-6,9
5.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	20 481 838	65 320 480	26 627 026	4,8	-59,2
6.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	18 693 569	25 150 968	23 127 824	4,2	-8
7.	2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	5 048 578	4 753 451	12 430 142	2,3	161,5
8.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	10 203 416	10 026 764	10 067 433	1,8	0,4
9.	7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	11 461 758	12 830 498	9 132 878	1,7	-28,8
10.	8542	Elektronik entegre devreler	3 381 464	4 866 762	6 105 784	1,1	25,5
11.	9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	5 857 943	5 440 582	6 008 414	1,1	10,4
12.	8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	3 934 472	3 777 017	5 208 376	0,9	37,9
13.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	4 499 192	4 377 630	4 626 722	0,8	5,7
14.	2707	Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler	4 239 678	5 600 608	4 460 728	0,8	-20,4
15.	8507	Elektrik akümülatörleri (bunların separatörleri dahil)	1 973 929	3 239 610	4 437 812	0,8	37

Kaynak: Trade Map/Belçika-direct data

EK-3: Belçika'nın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (ilk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		549 499 377	636 424 483	568 505 277	100	-10,7
1.	Almanya	102 503 731	135 412 403	105 689 948	18,6	-21,9
2.	Fransa	78 883 675	83 365 202	76 647 083	13,5	-8,1
3.	Hollanda	67 204 630	87 849 805	74 792 136	13,2	-14,9
4.	ABD	32 740 933	37 297 895	33 954 619	6	- 9
5.	İngiltere	31 425 194	33 293 466	31 185 039	5,5	-6,3
6.	İtalya	26 466 188	27 732 423	28 068 444	4,9	1,2
7.	İspanya	16 251 706	17 983 007	17 778 310	3,1	-1,1
8.	Polonya	14 120 294	14 660 081	14 893 638	2,6	1,6
9.	İsveç	9 385 978	10 294 910	10 496 497	1,8	2
10.	Çin	9 485 098	8 188 387	8 955 911	1,6	9,4
11.	Lüksemburg	8 163 755	9 346 164	8 541 735	1,5	-8,6
12.	Türkiye	7 254 135	7 583 311	7 544 521	1,3	-0,5
13.	İsviçre	6 420 684	6 983 918	6 420 013	1,1	-8,1
14.	Avusturya	5 609 191	5 741 843	5 797 290	1	1
15.	Çekya	5 191 289	5 526 203	5 551 600	1	0,5

Kaynak: Trade Map/Belçika-direct data

EK-4: Belçika'nın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (ilk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		532 547 499	624 289 390	550 854 780	100	-11,8
1.	Hollanda	99 664 407	114 752 377	104 990 310	19,1	-8,5
2.	Almanya	76 724 033	71 983 768	66 780 253	12,1	-7,2
3.	Fransa	48 676 549	57 436 119	56 748 018	10,3	-1,2
4.	ABD	32 926 282	37 077 919	38 556 842	7	4
5.	Çin	29 327 493	37 236 262	33 387 892	6,1	-10,3
6.	İrlanda	27 692 550	25 556 776	21 946 521	4	-14,1
7.	İngiltere	18 376 006	36 523 453	21 013 536	3,8	-42,5
8.	İtalya	20 885 205	23 960 604	19 740 035	3,6	-17,6
9.	İspanya	16 577 614	25 415 769	17 854 062	3,2	-29,8
10.	İsviçre	10 097 009	10 023 023	11 672 990	2,1	16,5
11.	Japonya	11 008 355	11 084 772	11 087 176	2	
12.	Norveç	8 559 154	18 250 837	10 165 980	1,8	-44,3
13.	İsveç	8 534 930	8 540 780	9 932 741	1,8	16,3
14.	Polonya	8 112 094	8 604 455	9 103 842	1,7	5,8
15.	Avusturya	3 905 884	3 475 590	8 716 706	1,6	150,8
...	...	...	...	...	...	...
17.	Türkiye	6 463 013	6 439 192	5 573 347	1	-13,4

Kaynak: Trade Map/Belçika-direct data

Ek-5: Türkiye'nin Belçika'ya İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			4 779 310	4 364 472	4 364 594	100	0
1.	8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	502 872	561 161	605 105	13,9	7,8
2.	8703	Otomobiller	283 681	329 313	405 685	9,3	23,2
3.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	195 975	205 334	212 244	4,9	3,4
4.	2608	Çinko cevherleri ve konsantreleri	200 339	95 508	146 269	3,4	53,1
5.	2707	Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler	232 356	224 972	110 026	2,5	-51,1
6.	7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	69 012	74 273	89 839	2,1	21
7.	6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	85 611	82 181	87 882	2	6,9
8.	3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	98 638	78 548	77 708	1,8	-1,1
9.	2401	Yaprak tütün ve tütün döküntüleri	36 982	46 988	75 794	1,7	61,3
10.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	106 024	114 034	74 806	1,7	-34,4
11.	7306	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller	88 650	65 493	72 933	1,7	11,4
12.	5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	95 661	69 766	70 660	1,6	1,3
13.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	210 411	78 666	60 435	1,4	-23,2
14.	3907	Poliasetaller, diğer polieteler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialiesterler, vb. (ilk şekilde)	21 098	7 721	59 114	1,4	665,6
15.	8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	8 574	25 558	58 419	1,3	128,6

Kaynak: : Trade Map/ Türkiye -direct data

Ek-6: Türkiye'nin Belçika'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			4 420 564	4 302 147	3 874 695	100	-9,9
1.	7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde dilmiş külçeler	699 365	625 072	543 785	14	-13
2.	3002	Serum, aşı, toksin vb. ürünler	75 260	149 150	166 762	4,3	11,8
3.	3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	179 275	148 883	158 819	4,1	6,7
4.	8701	Traktörler	138 342	216 050	142 537	3,7	-34
5.	3903	Stiren polimerleri (ilk şekillerde)	254 680	167 545	140 469	3,6	-16,2
6.	3402	Yıkama, temizleme müstahzarları (sabunlar hariç)	160 021	155 524	130 425	3,4	-16,1
7.	8703	Otomobiller	70 001	198 845	127 562	3,3	-35,8
8.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	127 264	119 345	104 836	2,7	-12,2
9.	7225	Diğer alaşımlı çelikten yassı hadde mamulleri (genişliği 600 mm.veya daha fazla)	86 762	121 984	91 485	2,4	-25
10.	7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişlik ≥600 mm (kaplanmış)	76 832	98 676	83 228	2,1	-15,7
11.	8446	Dokuma makinaları (tezgahlar)	190 998	138 595	83 216	2,1	-40
12.	2917	Polikarboksilik asitler, anhidritleri, halojenürleri ve türevleri	113 824	66 302	78 466	2	18,3
13.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	165 044	78 614	71 899	1,9	-8,5
14.	1806	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	18 175	26 650	64 175	1,7	140,8
15.	5502	Suni filament demetleri	53 222	66 062	63 433	1,6	-4

Kaynak: Trade Map/ Türkiye -direct data